

ת"פ 34866/01/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 34866-01-20 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
פלוני

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד איריס פיקר

ב"כ הנאשם: עו"ד ניר דוד

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירת **הצתה**, לפי סעיף 448(א) רישא בחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בין הנאשם למתלוננת קיים סכסוך כספי על רקע עבודתה של המתלוננת כמנהלת גן ילדים שהיה בבעלות הנאשם כשלוש שנים עובר לאירוע. **ביום 8.1.20 או עובר לכך, על רקע הסכסוך, גמלה בליבו של הנאשם החלטה להצית את רכושה של המתלוננת. לצורך כך, באותו היום בשעה 21:00 הגיע הנאשם לתחנת דלק בכוכב יאיר ומילא בנזין במיכל שנשא בידו, נכנס לרכבו עם המכל המלא ונסע לעבר גן ילדים שבבעלות המתלוננת בכפר סבא (להלן: "גן הילדים").**
בסמוך שעה 23:15 הנאשם הגיע לגן הילדים, נכנס לחצר הגן, שפך את הדלק מהמכל על מתקן מגלשה ונדנדה שהיה במקום, הדליק אש והצית את המתקן. בעקבות מעשיו של הנאשם המתקן נשרף בחלקו.
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, ללא הסכמה לעונש.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם כבן 35, רווק, מתגורר עם אביו בקיבוץ בו גדל. מגיל צעיר התמודד עם קשיי קשב וריכוז וטופל תרופתית, עקב בעיות רפואיות לא גויס לשירות צבאי. במהלך השנים האחרונות עבד בעיקר בתחום המסעדנות. על רקע ניהול כלכלי כושל של גן ילדים שהיה

בבעלותו, הוכרז כפושט רגל. עברו הפלילי כולל שתי הרשעות ישנות משנת 2005 בעבירות אלימות ונשק והליך מבית המשפט לנוער משנת 2002.

הנאשם הודה בביצוע העבירה ונטל אחריות למעשיו. ברקע לביצוע העבירה תיאר שבשנת 2015 רכש גן ילדים שפעל באותה עת, ובו הועסקה המתלוננת כמנהלת הגן. לדבריו יחסיהם המקצועיים היו טובים עד שהתגלע סכסוך כספי ביניהם שנבע מבקשתו לקצץ בשכרה בעצת יועצו העסקי ונוכח מצבו הכלכלי. המתלוננת סירבה להפחתה בשכרה והוא סיים את העסקתה בגן. מאז סיום עבודתה בגן לא קיים עמה כל קשר. לדבריו עבר עם רכבו ליד הגן של המתלוננת וראה שם מתקן משחקים שהיה שייך לגן שלו בעבר, והתעוררו בו רגשות כעס ופגיעה. נוכח קשייו להשלים עם השימוש שעושה המתלוננת במתקן החליט להציתו. הנאשם התקשה להעמיק בנסיבות הרגשיות העומדות בבסיס מעשיו וסירב לבחון את הקשר שבין התנהגותו השולית בעבר לבין מעשיו בעבירה אותם התקשה לראות כביטוי של אלימות. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, מבין שגרם נזק למתלוננת ומסר שמאז האירוע עושה מאמצים להתמודד בצורה מותאמת יותר עם קשייו.

הנאשם שיתף שבעבר השתלב בטפול רגשי באופן פרטי כדי להתמודד עם כעסים וחרדות שחווה, סיים את הטיפול לאחר 6 חודשים על רקע קשיים כלכליים והביע נכונות להשתלב בטיפול כיום.

בסיכום התרשם שירות המבחן שהנאשם שיתף בחייו באופן מצומצם תוך קושי ניכר במתן ביטוי רגשי, **השיחות עמו התאפיינו בחוסר שקט וקושי בוויסות רגשי שבאו לידי ביטוי בגילויי התנגדות ותוקפנות**, הציג בעיקר את חלקיו המתפקדים והתקשה להתייחס לחלקים בעייתיים בעבר וביחס למעורבותו בעבירה הנוכחית. במשך עשור הנאשם נמנע ממעורבות שולית והעבירה מוסברת על רקע קושי בוויסות רגשות ודחפים, כאשר באותה עת התמודד עם לחצים כלכליים שהקשו על מצבו הרגשי. הנאשם ביטא הסכמה להשתלב בטיפול במסגרת שירות המבחן.

כגורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות מנה שירות המבחן את עברו הפלילי, מצבו הכלכלי, קשייו בביטוי רגשי, קושי בוויסות רגשי ובחינת התנהגותו בעבירה. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את נטילת האחריות לביצוע העבירה והבעת חרטה, נכונותו להשתלב בטיפול והתרשמות כי להליך המשפטי אפקט מרתיע עבורו. **שירות המבחן העריך את הסיכון להישנות התנהגות אלימה ברמה בינונית וכי תוצאותיה צפויות להיות ברמה בינונית.**

בתסקירים משלימים נמסר שהנאשם אינו עובד בשל משבר הקורונה, מגלה מאמצים לשתף בחוויות מורכבות בתקופת נעוריו ובכללם מעברים רבים בין מסגרות חינוך ואשפוזים פסיכיאטרים. שירות המבחן התרשם שעדיין מתקשה לתת אמון והתנהלותו ותגובותיו אינן מתואמות ומווסתות. טרם שולב בטיפול בשירות המבחן נוכח מגבלות הקורונה. **בהמשך דווח פעם נוספת על קשייו במתן אמון והמשך ביטויי התנגדות ותוקפנות מצדו לצד חוסר וויסות רגשי. שירות המבחן בחן את האפשרות לשלבו בקבוצה לשליטה בכעסים במסגרת במרפאה לבריאות הנפש ולשם כך נדרש לקבל חוות דעת פסיכיאטרית. תחילה הביע הנאשם נכונות להשתלב בטיפול במסגרת זו, אך לאחר מכן נמלך בדעתו ומסר שאינו מעוניין להשתלב במסגרת זו.** לפיכך נשקל שילובו בטיפול קבוצתי.

בתסקיר המסכם מיום 24.3.21 דווח שהנאשם שולב בטיפול קבוצתי בתחום האלימות במהלך חודש פברואר 21'. הנאשם הגיע בעקביות למפגשים הטיפולים ושיתף פעולה, מדבר בפתיחות על חייו והחל בחקירה ביקורתית ראשונית של דפוסי המכשילים, ולהערכת שירות המבחן כיום לנאשם קיימת יכולת טובה להיתרם מההליך הטיפולי. הנאשם הביע חשש מפני תוצאות ההליך המשפטי בעיקר נוכח חובותיו

הכבדים והצורך לעמוד בתשלום חובותיו לסייע בפרנסת הבית.

שירות המבחן התרשם כי בשונה מההתנגדות שגילה בתחילת הקשר כיום מגלה מוטיבציה לקבלת סיוע במצבו והוא נכון להתמודד עם קשייו ודפוסיו. לאור שיתוף הפעולה מצדו ובמטרה להפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן כדי לאפשר לו המשך הטיפול שאותו החל במסגרתו יחזקו חלקיו החיוביים ולרכישת דרכי התמודדות מקדמות. לצד זאת **הומלץ על עונש מאסר בעבודות שירות**, כאשר להערכת שירות המבחן עונש מאסר בפועל עלול להביא לרגרסיה במצבו ולגדיעת ההליך הטיפולי.

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד איריס פיקר, הערכים המוגנים שנפגעו בעבירה הם הגנה על זכותו של אדם לקניינו, שמירה על שלום הציבור וחיינו ופגיעה בתחושת הביטחון של הפרט בשל פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש. ניתן ללמוד על חומרת העבירה מהעונש המרבי בצידה העומד על 15 שנות מאסר ומפוטנציאל הנזק הגלום בה. הפגיעה בערכים המוגנים היא ברמה בינונית. הנאשם הצטייד בחומר דליק, והמתין שעתיים עד שביצע את העבירה. מדובר ברחוב מרכזי בטבורה של העיר כפר סבא, בו מתגוררים אזרחים. למרבה המזל, לא התממש הסיכון להתפשטות האש ולפגיעה בגוף ובנפש. לעבירה קדם סכסוך שהחל שלוש שנים קודם לאירוע, ובמשך שלוש שנים הנאשם הלך עם "בטן מלאה" ולבסוף ביצע הצתה. מעשיו של הנאשם בוצעו בשעת לילה, שעה שאנשים ספונים בבית. המקום הוצת לחלוטין. קיים פוטנציאל נזק גם לפגיעה בפרנסת המתלוננת, וזאת מפני אנשים חוששים לשלוח את ילדיהם לנן שהוצת. המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הנע בין שנתיים וחצי ל-5 שנות מאסר.

הנאשם הודה וחסך את עדות המתלוננת. הוגשו בעניינו ארבעה תסקירי שירות המבחן. בתסקיר הראשון הנאשם תיאר את הרקע לעבירה - סכסוך עסקי, ולאחר שלוש שנים עבר ליד הגן שבבעלותה והחליט להציתו. סמוך למועד ביצוע העבירה עבר טיפול רגשי, בו לא התמיד. שירות המבחן התרשם מקשיים רגשיים ורמת הסיכון הוערכה כבינונית. בתסקיר משלים עלה שהנאשם מנסה לשתף בקורותיו, ותגובותיו לא מווסתות. בתסקיר השלישי הצביע שירות המבחן על שיתוף פעולה קונקרטי, עלתה התנגדות והתנהגות תוקפנית. שירות המבחן בחן אפשרות לשלבו בטיפול לשליטה בכעסים במסגרת בריאות הנפש אך הנאשם סירב. בתסקיר המסכם צוין שהנאשם שולב בחודש פברואר 21' בטיפול, כי הנאשם נתרם באופן מלא ומגלה מוטיבציה לטיפול. הומלץ על צו מבחן לצד עבודות שירות. המאשימה התנגדה להמלצת שירות המבחן, שכן מדובר בקבוצה המתקיימת פעם בשבוע למשך שעה, ועד כה מתקיימת חודש וחצי. הנאשם לא עבר כל הליך שיקומי והוא רק בתחילת הדרך. במהלך הדחיות המרובות הוצעו לנאשם מספר מסלולי טיפול לרבות טיפול נפשי אך הוא סירב. ניכר שהוא משתף פעולה פעם בשבוע בטיפול בתחום האלימות רק בחודש האחרון שכן הוא חושש מעונש מאסר בפועל. לכן, אין הצדקה לחריגה ממתחם העונש.

עבודות שירות למשך 9 חודשים רק יחמירו את המצוקה הכלכלית ומשכך את מסוכנותו. המניע להצתה היה כלכלי-רגשי. בעברו עבירות מתחום האלימות והרכוש ואין בטיפול ששירות המבחן מציע מענה להפחתת הסיכון. לנאשם שתי הרשעות קודמות שהתיישנו בעבירות נשק, הפרעה לשוטר, העלבת עובד ציבור ואיומים וכן אי הרשעה מבית המשפט לנוער. המאשימה עתרה למקם את עונשו בתחתית מתחם העונש ולהשית עליו עונש של שנתיים וחצי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

6. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד ניר דוד, מדובר בכתב אישום חריג לקולה. הנאשם הודה כבר בתחנת

המשטרה. הוא מיד לקח אחריות מלאה על מעשיו והוא שוחרר ממעצר מספר שעות לאחר מעצרו. לא מדובר בסכסוך רשמי, אין כל תביעה או דרישה ולא היה כל שיג ושיח ביניהם. המתלוננת היא גננת שעבדה בגן שהקים הנאשם שלוש שנים טרם האירוע. הם נפרדו על רקע זה שהוא סבר שהיא גרמה לו לנזקים כלכליים. מרגע הפיטורים לא היתה ביניהם כל תקשורת, לא תביעה ולא טענה. אין מדובר בסכסוך שחי ונושם במשך שלוש שנים, אלא משהו שהיה ונגמר. ערב אחד הנאשם התהלך כאשר הוא נושא על גבו במשך שלוש שנים את אותה טראומה כלכלית וראה את הגן בו עובדת המתלוננת כיום, וראה שם את מתקן המגלשה שהיה בעבר שלו וכאשר הם נפרדו הוא נותר אצלה.

המעשה בוצע בשעה מאוחרת, ולא בשעת יום שבה ישנם ילדים או עובדי אורח. מדובר בהצתה בחצר הגן. כתב האישום אינו מציין שהגן נמצא בקרבת בתי מגורים. מדובר במגלשה רעועה וישנה מפוברגלס, שנשרפה בחלקה. לא כתוב שהנאשם נמלט מהמקום ומכאן ניתן ללמוד שהנאשם נשאר כדי לוודא שלא נגרם נזק. לא היה כל רצון או ניסיון לפגוע ברכוש אחר. מדובר באירוע מינורי על רקע רגשי ללא כל רקע קודם של ניסיונות ליצור קשר עם המתלוננת או לפגוע בה. מדובר בפרץ רגשות.

הוגשו בעניינו ארבעה תסקירי שירות המבחן. מדובר באדם שעשה דרך מתסקיר לתסקיר, ללא נסיגה, אלא רק התקדמות. לא היו קבוצות בשל מגבלות הקורונה ולכן הוא מטופל רק חודש וחצי. ההמלצה היא חד משמעית, ומראה עד כמה הנאשם התקדם. בהתאם לתסקיר האחרון, ניתן לקבוע שקיים סיכוי שהוא ישתקם. ההגנה עתרה למתחם עונש המתחיל ב-6 חודשי עבודות שירות, ולחילופין לחרוג מהמתחם משיקולי שיקום. אמו נפטרה לאחר שנתיים של מאבק במחלה קשה, הוא עובד בניקיון כדי לעזור לאביו. הנאשם בן 35, עברו הפלילי הוא מלפני 15 שנים ואינו רלוונטי. מדובר במעשה חד פעמי של אדם חיובי.

7. הנאשם טען שהוא מתבייש במעשיו. זו בסך הכל היתה נדנדה ומגלשה והכל היה רטוב. לא היתה לו כוונה לשרוף מעבר לכך. הוא רוצה להשתקם. בשירות המבחן בתחילה לא היה לו קל, שלחו אותו לקבוצה בתקופה של הקורונה, ולמרות שרצה את הקבוצה, לא רצה להיכנס למסגרת פסיכיאטרית. חי עם אביו, עוזר לו ומפרנס אותו. מאוד פוחד ממאסר, מעדיף להישאר בחוץ ולעזור לאביו. מבקש סליחה, מתנצל בפני המתלוננת ורוצה לפצותה ככל שיידרש.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

8. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

הערכים החברתיים אשר נפגעו הם הגנה על שלום הציבור והגנה על זכות הקניין, כמו גם על תחושת הביטחון של הציבור.

על חומרתה של עבירת ההצתה, ובפרט בשל פוטנציאל הפגיעה שבה, ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שקבע המחוקק לצידה העומד על 15 שנות מאסר. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת עבירת ההצתה והסכנה הגלומה בה וחזר והדגיש את חומרתה היתרה. זאת גם כשהיא מתייחסת לרכוש בלבד, בין היתר בשל הפוטנציאל לגרימת נזק לגוף. עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים, וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. חומרתה של עבירת ההצתה נובעת מכך שראשיתה ידועה, אך אין איש יודע כיצד תתפשט האש ומה יהיה היקף הנזק. בשל כך נקבע כי יש להתייחס בחומרה לעבירה זו, וככלל ראוי להטיל בגינה עונש של מאסר בפועל, כאשר מדיניות הענישה נגזרת, בין היתר, מהתכנון המוקדם, סוג ומהות הרכוש שהוצת בפועל, תוצאות המעשה והפוטנציאל לסיכון לנפש ולרכוש הגלום במעשה ההצתה (ע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' פדר** [15.4.15]; ע"פ 1727/14 **מימון נ' מדינת ישראל**

[6.1.15]; ע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** [7.3.17].

על חומרת עבירת ההצתה ושיקולי הענישה בגינה עמד לאחרונה כב' השופט ע' גרוסקופף בע"פ 2939/19 **חלפון נ' מדינת ישראל** (2.2.20):

"בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים. עם זאת, טווח הענישה בגין הצתה אינו אחיד, ובקביעתו יש ליתן את הדעת, בין היתר, לתוצאות ההצתה, לפוטנציאל הסיכון הגלום בה, לתכנון מוקדם ולעברו של המצית".

(לעניין זה ראו גם בע"פ 8347/19 **מיהרט נ' מדינת ישראל** [17.3.20] ובע"פ 2356/17 **רגבי נ' מדינת ישראל** [29.6.19]).

9. בבחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** יש להבחין בין **מדרגי ביניים** של חומרה בעבירת ההצתה, תוך הבחנה בין הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידית של אדם, באופן שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך; והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש. מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולה, כגון התכנון וההצטיידות בחומר דליק, ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שהיו בסיכון של פגיעה (ע"פ 4036/13 **אמארה נ' מדינת ישראל** [5.10.14]).

בנסיבות המקרה דנן, הפגיעה בערך המוגן היא **ברף בינוני**. הנאשם הצטייד מבעוד מועד בחומר דליק, הצית מתקן שעשועים בחצר גן ילדים ברחוב מרכזי, בטבורה של עיר, אך בשעת לילה, כך שלא נגרם סיכון לילדי הגן או לעוברים ושבים. לנאשם לא היתה כוונה לגרום לנזק לנפש, אלא לרכוש בלבד, והוא אכן גרם נזק לרכושה של המתלוננת.

10. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש לתת את הדעת לכך שלביצוע העבירה קדם תכנון משמעותי. הנאשם הגיע לתחנת דלק בכוכב יאיר, מחוץ לעיר כפר סבא, ומילא מיכל שנשא עמו בבגדיו. כשעתיים לאחר מכן, בכפר סבא, נכנס לחצר הגן, שפך את הבנזין מהמכל על מתקן מגלשה ונדנדה שהיה במקום והציתו. חלוף הזמן של שעותיים בין מועד רכישת הדלק לבין מועד ההצתה מלמד שהייתה לנאשם שהות מספקת לחזור בו מכוונתו.

הנזק הפוטנציאלי הגלום בעבירה הוא להתפשטות האש, ובמקרה זה לעבר הגן עצמו. כתב האישום אינו מציין האם חצר הגן קרובה לבתי מגורים או לבתי עסק ומכאן שלא ניתן לקבוע שהנאשם סיכן את רכושם או גופם של אחרים באזור. הנזק שנגרם בפועל הוא ממוני בכך שחלק מהמתקן נשרף, אך לא הוצגו ראיות באשר לשווי הנזק שנגרם. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה קשורות לסכסוך קודם בינו לבין המתלוננת, שעבדה בגן שהיה בבעלותו שלוש שנים טרם האירוע וכן קושי בוויסות רגשות ודחפים.

11. נתתי דעתי לקביעת בית המשפט העליון כי לנוכח חומרת עבירת ההצתה, ככלל ראוי להטיל בגינה עונש של מאסר בפועל, אף אם לא נגרם נזק רחב היקף לרכוש או לגוף (ע"פ 8435/17 **נפתלי נ' מדינת ישראל** [7.4.19]). כידוע, משרעת הענישה בעבירת ההצתה רחבה מאוד בהתאם למידת החומרה, לסוג ומהות הרכוש שהוצת ולפוטנציאל הנזק שנשקף.

12. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 7887/12 **שאול נ' מדינת ישראל** (24.4.13), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של הצתה. בעקבות סכסוך עם המתלונן, ניגש הנאשם לתחנת דלק, ומילא דלק במיכל פלסטיק. בהמשך, הצית הנאשם שני בקבוקי פלסטיק ובהם דלק, והשליך אותם לעבר מגרש. כתוצאה מכך נשרף ציוד רב השייך למתלונן. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שבין שנתיים ל-4 שנות מאסר**, ובית המשפט העליון ציין כי המתחם מתאים ואף נוטה לקולה גם לאדם במצבו הנפשי של הנאשם. הנאשם, בעל רקע נפשי, נדון לעונש של **30 חודשי מאסר בפועל**.

ב. בע"פ 700/20 **אבו שקארה נ' מדינת ישראל** (21.7.20), נדחה ערעור נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה. הנאשם שפך בנזין על תריס של קיוסק, והצית אותו. זאת לאחר שהותקף בשטח הקיוסק על ידי אחר. ההצתה לא גרמה לנזק רב לרכוש ולא סיכנה איש. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר**. הנאשם, ללא עבר פלילי מכביד, נדון לעונש של **12 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם, וקבע כי העונש אף נוטה לקולא.

ג. בע"פ 8659/13 **אלמליח נ' מדינת ישראל** (14.5.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה. הנאשם אשר פוטר מעבודתו בנגריה החליט להצית אותה. לשם כך הגיע למקום ושפך חומר דליק על מפתן הדלת ואז הצית נייר ודחף אותו לתוך הנגרייה. עובר אורח שחלף במקום כיבה את האש. הנאשם בעל עבר פלילי. **נקבע מתחם שבין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם השתלב בהליך טיפולי ושירות המבחן המליץ על הטלת של"צ וצו מבחן. **נידון ל-18 חודשי מאסר בפועל**.

ד. בע"פ 6204/13 **סופר נ' מדינת ישראל** (28.1.14), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירת הצתה. הנאשם הכין בקבוק תבערה והשליך אותו לעבר ביתו של המתלונן (על רקע גזעני). הבקבוק פגע בחלקה התחתון של הגדר, התפוצץ והצית חלק מהברזנט. דיירי הבית כיבו את השריפה. נקבע **מתחם ענישה בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם נידון ל-**12 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ 8435/17 **נפתלי נ' מדינת ישראל** (7.4.19), התקבל ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה. הנאשם הגיע לחניון סמוך למרכז מסחרי והצית מונית שבבעלות אדם בו חשד הנאשם כי קיים קשר רומנטי עם גרושתו. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 8 ל-22 חודשי מאסר בפועל**, השית על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל והפעיל במצטבר עונש מאסר מותנה, סה"כ 14 חודשים. בית המשפט העליון הקל בעונש כך שהמאסר המותנה ירוצה בחופף, ובסך הכל ירוצה **10 חודשי מאסר בפועל** וזאת בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם ומצבו הבריאותי.

ו. בע"פ 6177/20 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (22.4.21) הקל בית המשפט העליון בעונשו של נאשם אשר הורשע בעבירה של הצתה. הנאשם הגיע לתחנת דלק, מילא דלק בבקבוקים, והצית את רכבה של חמותו, על רקע סכסוך. זאת בקרבת מתחם מגורים וכלי רכב נוספים. כתוצאה מכך נגרם נזק למכסה המנוע ולגלגל הרכב. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שבין 14 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על **7 חודשי עבודות שירות**.

ז. בת"פ (מח' מר') 1996-04-20 **מדינת ישראל נ' פלוסק** (15.12.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירת הצתה. הנאשם מילא בנזין בבקבוק בתחנת דלק, הכין בקבוקי תבערה, והשליך את הבקבוקים לעבר חצר ביתו של המתלונן, עמו היה מסוכסך. המתלונן כיבה את מוקדי האש. נגרם נזק קל בדמות סימני אש בחצר הבית. הסיכון להתפשטות האש לעבר ביתו של המתלונן לא היה גבוה. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 13 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בעל עבר פלילי נדון לעונש של **20 חודשי מאסר בפועל**.

ח. בת"פ (מח' מר') 17446-07-18 **מדינת ישראל נ' אגבריה** (4.2.20), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירת הצתה בצוותא. הנאשם ואחרים הגיעו לקרבת בית המתלונן, השליכו לעבר הבית בקבוקי תבערה ונמלטו. כתוצאה ממעשיהם נגרמו סימני פיה על הקיר החיצוני של הבית ועל רכב שחנה בחנייה. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 14 ל-38 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם ללא עבר פלילי, השתלב בטיפול שירות המבחן. בית המשפט חרג מהמתחם משיקולי שיקום והשית על הנאשם **9 חודשי עבודות שירות**.

ט. בת"פ (מח' מר') 9115-10-16 **מדינת ישראל נ' נוימן** (3.5.18), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של הצתה. הנאשם הגיע למסעדה בשעת לילה, מילא דלק בבקבוק, הלך לחלקו האחורי של המקום, שפך את הדלק מהבקבוק על המדרכה ועל תריס הגלילה, והדליק אותו עם מצית. נגרמו סימנים שחורים על הרצפה, ועל קיר העסק ותריס הגלילה. **נקבע מתחם שבין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט חרג מהמתחם, וגזר על הנאשם **6 חודשי עבודות שירות**.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-11 ועד ל-30 חודשי מאסר בפועל**.

סוגיית החריגה מהמתחם משיקולי שיקום

14. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה. בעניינו של הנאשם התקבלו ארבעה תסקירי שירות המבחן, על פני תקופה של כתשעה חודשים. רק כחודש וחצי לפני מועד הגשת התסקיר האחרון (מיום 24.3.21) שולב הנאשם לראשונה בקבוצה טיפולית בתחום האלימות. מדובר בקבוצה המתקיימת פעם בשבוע למשך שעה בלבד. אמנם, שירות המבחן התרשם כי בשונה מההתנגדות שגילה בתחילת הקשר, כיום מגלה מוטיבציה לקבלת סיוע במצבו, הוא נכון להתמודד עם קשייו ודפוסיו, ונתרם מההליך הטיפולי, ואולם מדובר בשלב ראשוני בלבד של הטיפול.

העובדה שהנאשם נמצא רק במשך תקופה קצרה בטיפול, ולא למעלה מכך, נובעת, בחלקה הארי מסיבות הקשורות בנאשם עצמו, ולא בשל מגבלות הקורונה שהיו באותה עת. בתחילה השיחות של הנאשם עם שירות המבחן התאפיינו בגילויי התנגדות ותוקפנות מצדו (התסקיר הראשון, מיום 9.6.21), בהמשך היה קושי של הנאשם לתת אמון מלא בשירות המבחן (כפי שעלה מהתסקיר השני מיום 11.10.20), ולאחר מכן סירב הנאשם להשתלב בטיפול במסגרת בריאות הנפש (כפי שעלה מהתסקיר השלישי מיום 29.12.20). שירות המבחן הציע לנאשם להשתלב בטיפול בתחום האלימות במסגרת בריאות הנפש, ולאחר שהביע הסכמתו לכך ושירות המבחן קידם את קבלתו לטיפול, הנאשם חזר בו מנכונותו להשתלב במסגרת זו. הנאשם הסביר את עמדתו בחוסר הבנה טכני, ולא בסירוב מהותי (פרוטוקול מיום 5.1.21), אך התוצאה היא שבאותו שלב לא שולב בטיפול.

במצב דברים זה כאשר הנאשם מצוי כיום רק בראשיתו של ההליך הטיפולי, שהחל בחודש פברואר 2021, לא ניתן לקבוע שהנאשם השתקם או שקיים סיכוי של ממש לשיקומו, כנדרש בסעיף 40 ד בחוק.

גזירת העונש המתאים לנאשם

15. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בכך שמדובר בנאשם כבן 36, אשר בילדותו התמודד עם קשיים רפואיים, חברתיים ונפשיים. הנאשם היה מעורב בפלילים מגיל צעיר אך מזה כ-15 שנים מתנהל באופן תקין וללא מעורבות בפלילים. בשנים האחרונות הנאשם מתמודד עם חובות כספיים כבדים והוא הוכרז כפושט רגל. הנאשם מתגורר עם אביו ומסייע לו. מובן שעונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון וכן נוכח הפגיעה הצפויה במצבו הכלכלי וחוסר יכולת לעמוד בהחזר חובותיו וכן צפוי להקשות על אביו, עמו הוא מתגורר ולו הוא מסייע.

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה עוד בחקירתו במשטרה ובהמשך בבית המשפט ובפני שירות המבחן, הוא מבטא צער וחרטה על מעשיו. הנאשם השתלב בטיפול להתמודדות עם כעסים וחרדות עוד טרם ביצוע העבירה, אולם נוכח מצבו הכלכלי עזב את הטיפול. הוא שולב בחודש פברואר 21' בטיפול קבוצתי בתחום האלימות בשירות המבחן, מתמיד בהגעתו למפגשים הקבוצתיים, משתף פעולה והחל בחקירה ביקורתית ראשונית של דפוסי המכשילים. הנאשם נתרם מההליך הטיפולי, מגיע בעקביות ומשתף פעולה.

לנאשם שתי הרשעות אשר התיישנו זה מכבר אך לא נמחקו משנת 2005, בעבירות של החזקת נשק, הפרעה לשוטר, איומים, והעלבת עובד ציבור, בגין נדון לעונשי מאסר מותנים. כמו כן, לחובתו רישום ללא הרשעה מבית המשפט לנוער בעבירות של היזק לרכוש, תקיפה וגניבת רכב.

16. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב להתרשמות שירות המבחן לקיומו של סיכון ברמה בינונית להישנות התנהגות אלימה אשר תוצאותיה צפויות להיות ברמה בינונית, ולכך שנמצא אך בראשיתו של הליך טיפולי הקשור בגורמי הסיכון שנמצאו במצבו ובכללם קושי בוויסות דחפים וריסון כעסים.

17. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בתחתית מתחם העונש לצד עונש מאסר מותנה ופיצוי המתלוננת בגין הנזק שגרם לה הנאשם. נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של עבודות שירות, אך לנוכח מכלול השיקולים לעיל, חומרת המעשים, והעדר הליך שיקומי משמעותי, סבורני כי אין הצדקה לעשות כן.

סוף דבר

18. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **11 חודשי מאסר בפועל.**
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת הצתה.
- ג. פיצוי בסך ₪ 2,000 למתלוננת. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.9.21. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 18.7.21 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של

שב"ס, טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"א סיוון תשפ"א, 01 יוני 2021, בנוכחות הצדדים.